

Vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelman valmistelutilanne

Kaupunginhallitus 26.05.2025 § 130

Valmistelija Talousjohtaja Mäkelä Katja

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto (Kuntalaki 110§).

Kunnanhallitus vastaa mm. taloudenhoidosta ja valtuuston päätösten valmistelusta, joten sillä on myös päävastuu talousarvion valmistelusta (Kuntalaki 39§).

Kaupunginhallitus hyväksyy vuosittain suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet. Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa kaupungin hallituksen ohjeiden pohjalta (hallintosääntö 58§).

Kuntastrategia on valtuuston keskeinen toiminnan ja talouden pitkäjänteisen ohjauksen väline. Kuntastrategiassa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistämien;
- 2) palveluiden järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Vuoden 2026 talousarvion aikataulua esiteltiin 8.5.2025 taloustyöryhmässä.

Palvelualajohtajat esittelevät vuosien 2026-2028 toimintaympäristön muutokset palaverissa kaupunginjohtajalle ja talousjohtajalle.

Valtuuston kokouksessa 2.6.2025 on tarkoitus esitellä vuoden 2026 talousarvion ja suunnitelmavuosien 2027-2028 valmistelun tilannekatsaus.

Vuoden 2026 alustava kehys sekä toimielimille annettavat valmisteluohjeet on tarkoitus käsitellä 16.6.2025 kaupunginhallituksessa.

Oheismateriaali:
-Talousarvion alustava valmisteluajakaulu.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Rantala Jari

Päätösehdotus Kaupunginhallitus toteaa vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelman alustavan aikataulun tiedoksi.

Aikataulu saatetaan tiedoksi valtuustolle.

Päätös Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 16.06.2025 § 183

Valmistelija Talousjohtaja Mäkelä Katja

Esittelijä Kaupunginjohtaja Rantala Jari

Päätösehdotus Kaupunginhallitus

1) hyväksyy liitteenä olevan talousarvion laadintaohjeen,
2) hyväksyy, että lautakuntien talousarvion 2026 valmistelun alustava kehys on toimialakohtaisessa taulukossa esitetyn mukainen,
3) hyväksyy, että vuoden 2026 lautakuntien talousarviokehystä tarkennetaan tarvittaessa elo-syyskuussa koko kaupungin kehyslaskelman tarkentuessa.

Päätös Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 06.10.2025 § 261

Valmistelija Talousjohtaja Mäkelä Katja

Kuntaliitto on päivittänyt 23.9.2025 verotuloennusteita ja valtionosuusennusteita. Verotulot pysyvät ennallaan alkuperäiseen kehukseen verrattuna. Vuoden 2026 talousarviokehystä on tarkennettu valtionosuuksien osalta sekä suunnitelmavuosien osalta sote-kiinteistöjen yhtiöittämiseen liittyvien muutosten osalta.

TA 2026

Valtionosuudet 11,2 milj. euroa (alkup. kehys 11,7 milj. euroa)

TS 2027-2028

Arvio on että kaupungille Varha maksaa vuokratuottoja 0,5 milj. euroa yhtiöittämisen jälkeen. Kiinteistöverotuotto 0,2 milj. euroa.

Maanvuokratuotto 0,2 milj. euroa. Kaupungin käyttökuluista on vähennetty 0,9 milj. euroa (kiinteistöjen käyttökulut) sekä poistoista 0,45 milj. euroa.

Suunnitelmavuosissa mukana vesiliikelaitoksen hinnankorotukset huomioituna johtokunnan esityksen mukaan.

Muutettu kehys

TA 2026 – 0,4 milj. euroa

TS 2027 – 0,9 milj. euroa

TS 2028 – 0,3 milj. euroa

Oheismateriaali:

-Talousarvio 2026 ts 2027-2028 esitys

Esittelijä Kaupunginjohtaja Rantala Jari

Päätösehdotus	Kaupunginhallitus toteaa vuoden 2026 talousarvion ja 2027-2028 taloussuunnitelman valmistelutilanteen tiedoksi.
Käsittely	Kaupunginjohtaja Jari Rantala esitteli talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027-2028 valmistelutilanteen yleisellä tasolla. Loimaan Vesi -liikelaitoksen johtaja Kimmo Virta, kehittämisjohtaja Paavo Laaksonen, tekninen johtaja Antti Korte ja sivistysjohtaja Manne Pärkö esittelivät omien palvelualueidensa talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2027-2028 valmistelutilanteen.
Päätös	Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 20.10.2025
322/02.02.00/2025

Valmistelija	Talousjohtaja Mäkelä Katja Kuntalaki 110 § sanoo, että taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Loimaan kaupungin ja veden yhteenlaskettu ylijäämä on 10 milj. euroa. Kaupungin oma tase on 2,4 milj. euroa ylijäämäinen. Yleisesti hyväksytty käsitys on, että kunnan talouden voi sanoa olevan tasapainossa, kun vuosikate kattaa poistot. Kaupungin viimeisten vuosien tilinpäätöksissä näin on ollutkin, mutta suunnitelmakaudella vuosikate jää selvästi poistoja pienemmäksi. Suunnitelmakausille on talouden tasapainottamiseksi tehtävä toiminnan sopeuttamista. Kaupungin ja veden talousarviovalmistelussa on linjattu, että tavoitellaan ns. nolla tulosta. Talousarvion ja suunnitelman laatijoiden on huomioitava koko suunnitelmakausi, vaikka suunnitelmavuosille ei euromääräistä suunnitteluraamia tässä vaiheessa annettaisikaan. Tyypillisesti sopeutustoimet ovat sen luonteisia, että ne realisoituvat vasta viiveellä. Sen vuoksi laadinnassa pitäisi pyrkiä löytämään vaikuttavia sopeutuskeinoja, vaikka niiden vaikutus kohdistuisi täysimääräisesti vasta talousarviovuoden jälkeen. TA 2026 Valtionosuudet 11,2 milj. euroa (alkup. kehys 11,7 milj. euroa) Muutettu kehys TA 2026 – 0,4 milj. euroa TS 2027 – 0,9 milj. euroa TS 2028 – 0,3 milj. euroa Muutetussa kehyksessä huomioitu vain valtionosuusmuutos verrattuna alkuperäiseen kehykseen. Kun lisätään vesiliikelaitoksen hinnankorotukset, päästään ns. nolla tulokseen. Lisäksi huomioitavaa on investointitaso, joka vaikuttaa lainojen korkokuluihin vuodelle 2026, poistojen määrään sekä käyttökuluihin suunnitelmavuosille.
--------------	--

Strategisena mittarina on investointikyky. Kaupungin ja veden yhteenlaskettu investointikyky on 18-19 milj. euroa koko talousarviojaksolla 3 vuoden ajalta. Veden osuus noin 1-1,2 milj. euroa vuodessa ja kaupungin osuus 5-6 milj euroa. Kaupungin investoinnit katetaan pitkäaikaisella lainalla ja veden investoinnit pystytään kattamaan kassavaroin ilman hinnankorotuksia. Tämä edellyttää laskutustavan muutosta, jolloin kassavirta on säännöllistä koko vuoden ajan.

Vuoden 2026 talousarvion valmistelu on kesken, luvut ovat arvioita rahoituskulujen ja poistojen osalta. Lainamäärä, lainojen korkokulut ja poistojen suuruus selviää vasta, kun investointisuunnitelmat vahvistetaan kaupunginvaltuustossa.

--

*Talousarvion ja -suunnitelman valmistelua jatketaan kaupunginhallituksessa 27.10. ja 3.11.2025
Vuoden 2026 mahdolliset veroprosenttien muutokset on esitettävä valtuuston 10.11.2025 päätettäväksi.
Talousarvion ja -suunnitelman valmistelutilannetta esitellään yhteistyötoimikunnan kokouksessa 29.10.2025.*

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Rantala Jari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus toteaa vuoden 2026 talousarvion ja 2027-2028 taloussuunnitelman valmistelutilanteen tiedoksi.
Päätös	